

Motion till riksdagen 2023/24:2803

av **Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2023/24:53 Åtgärder för att stärka konsumentskyddet och bekämpa kriminell verksamhet i samband med spel om pengar

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag om hur de allmännyttiga lotteriernas administrativa kostnader kopplade till licensförfarandet ska minska och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen föreslår i propositionen ett antal förändringar som kommer att beröra den svenska spelmarknaden. Man föreslår förändringar av sanktionsavgiften vid överträdelser av penningtvättslagen, förtydliganden om licensinnehavares ansvar för personuppgifter kopplat till omsorgsplikten och slutligen också att det ska införas ett skriftlighetskrav vid telefonförsäljning av spel. Vänsterpartiet har inte några invändningar gällande de första två förslagen.

Civilutskottet gjorde i juni 2018 ett tillkännagivande angående utökade krav på skriftliga avtal vid telefonförsäljning. Frågan utreddes i en uppföljning av skriftlighetskravet vid telefonförsäljning (SOU 2021:79) och det konstaterades där att det inte fanns några betydande bekymmer med skuldsättning eller spelmissbruk kopplat till lotteri-verksamhet, som är den enda spelformen där telefonförsäljning är aktuell i dag. Det är inget riskfyllt spel och prenumerationerna är lätta att avsluta för den som ångrar ett avtal överenskommet på telefon; det konstaterar regeringen också i propositionen. Trots detta landar vi i slutsatsen att det kan finnas goda skäl för att införa ett skriftlighetskrav på det sätt som regeringen föreslår. Det finns en pedagogisk vinst i att all telefonförsäljning regleras på samma sätt; det gör att konsumenter vet att de alltid kan förvänta sig ett

skriftligt avtal efter att ha tackat ja till ett erbjudande på telefon. En ökad kunskap kan i detta fall hänga ihop med en enhetlig lagstiftning och i slutändan minska konsumenters utsatthet för bedrägerier. Vi beklagar dock regeringens beslut att ta bort stödet till organisationen Sveriges konsumenter, som aktivt arbetar med att stötta landets invånare mot företag som på olika sätt missbrukar sin ställning. Det är tydligt att regeringens politik på det här området därför lämnar en del övrigt att önska.

För att civilsamhället verkligen ska kunna vara självständigt och utgå från sina medlemmars intressen och inte vara beroende av politikens välvilja behöver man ha annan finansiering än från det offentliga. Det måste därför fortsatt vara möjligt att driva verksamheter som bingohallar, secondhandbutiker och caféer och ha enklare försäljning vid idrottsevenemang. Lotterier bidrar varje år med stora summor till svenskt föreningsliv. Intäkterna är en viktig inkomstkälla som tryggar både verksamheten och föreningslivets oberoende. Vänsterpartiet värnar att de allmännyttiga lotterierna ska få goda villkor, vilket blir en viktig aspekt i bedömningen av propositionen. Lotterierna bör inte falla under samma regelverk som de stora nätcasinobolagen eftersom det är två olika typer av verksamhet. I all lagstiftning där civilsamhället berörs vill vi se konsekvensanalyser av hur en föreslagen förändring påverkar olika organisationsformer. Den grundläggande skillnad som finns mellan allmännyttig ideell verksamhet och ett vinstdrivande företag måste också ge utslag i lagstiftningen och visa sig i skillnader i reglering.

Även om ett skriftlighetskrav på avtal som sker vid försäljning av lotter via telefon på många sätt är rimligt förstår Vänsterpartiet de invändningar som bl.a. AB Svenska Spel, IOGT-NTO/Miljonlotteriet och Intresseföreningen Sveriges allmännyttiga lotterier har. Ett skriftlighetskrav ger ökad administration för lotterierna och därmed större kostnader. Det drabbar viktig ideell verksamhet direkt, t.ex. sociala insatser, barn- och ungdomsidrott eller verksamhet och forskning för personer med en funktionsnedsättning eller sjukdom.

Vänsterpartiet vill därför se att de negativa konsekvenserna av förslaget vägs upp med att man minskar kostnaderna för de allmännyttiga licensinnehavarna på annat sätt. Vi har t.ex. sett hur certifieringskraven blivit orimligt omfattande och dyra sedan omregleringen av spelmarknaden. Många av de små lotterierna har inte klarat av det och lagt ner sin verksamhet, trots att en enig riksdag fattade beslut om att de allmännyttiga aktörerna inte skulle påverkas negativt av den nya lagstiftningen.

Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med förslag om hur de allmännyttiga lotteriernas administrativa kostnader kopplade till licensförfarandet ska minska. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vasiliki Tsouplaki (V)

Nadja Awad (V)

Maj Karlsson (V)

Karin Rågsjö (V)

Malcolm Momodou Jallow (V)

Daniel Riazat (V)